

Жіночі постаті в історії освіти

*(за матеріалами виставки
“Педагогині”)*

Вікторія Бондаренко

ЗАБІЛА
НАТАЛЯ

ЖУРЛИВА
ОЛЕНА

БУГАЙКО
ТЕТЯНА

ГРІНЧЕНКО
МАРІЯ

ПЕДАГОГІЧНИЙ
МУЗЕЙ УКРАЇНИ

ВИСТАВКА
ПЕДАГОГІНИ

Де: експозиційна зала
Педагогічного музею України
(вул. Володимирська 57, Будинок
учителя, 2 поверх)

ДОРОШЕНКО
ОЛЬГА

ШУЛЬГИНА-ІЩУК
НАДІЯ

ЗАБАШТА
ЛЮБОВ

ЯРОШИНСЬКА
ЄВГЕНІЯ

ПРИГАРА
МАРІЯ

МІРЗА-АВАКЯНЦ
НАТАЛЯ

ЄФИМЕНКО
ОЛЕКСАНДРА

СТАРИЦЬКА-ЧЕРНЯХІВСЬКА
ЛЮДМИЛА

Олександра Єфименко

ЄФИМЕНКО
ОЛЕКСАНДРА

(1848—1918)

Освіта: Архангельська жіноча гімназія (1863) (Росія), самоосвіта.
Географія діяльності: Харків, Чернігів, Санкт-Петербург, Холмогорі (Росія).

Приси:

- «Дослідження народного життя» Вип. 1, (1884)
- «Визначення Русь» В 2-х тт. (1905)
- «Історія українського народу» (1906)

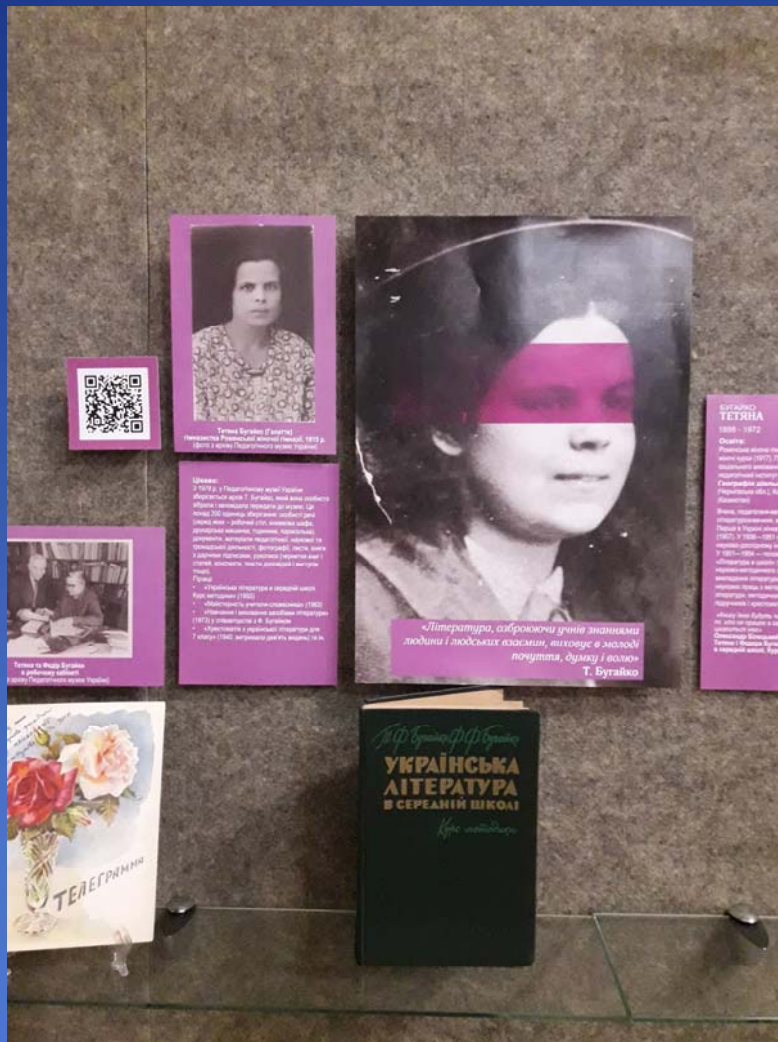
«Що то за ясний розум у цієї жінки і як він виявляється в усіх деталях її особистого життя!.. Вона така певна себе, так завжди заглиблена в книжки, в науку... Це була вчена жінка, але цілком самоук, яка сама взяла з сирих наукових матеріалів знання й освітлювала їх своєю ясною думкою»
Софія Русова

Історичниця, етнографиня, педагогиня, громадська діячка. Перша жінка в Російській імперії, що здобула ступінь почесного доктора російської історії honoris causa (1910). У 1907—1917 — професорка, завідувачка кафедри та викладачка історії на Бестужевських вищих жіночих курсах у Петербурзі. Авторка численних розвідок з історії та культури України від найдавніших часів до середини XIX ст.

Саме завдяки сприянню Олександри Єфименко побачила світ та набула широкого розголосу збірка поезій Олександра Олеся «З журбою радість обнялась» (1907)

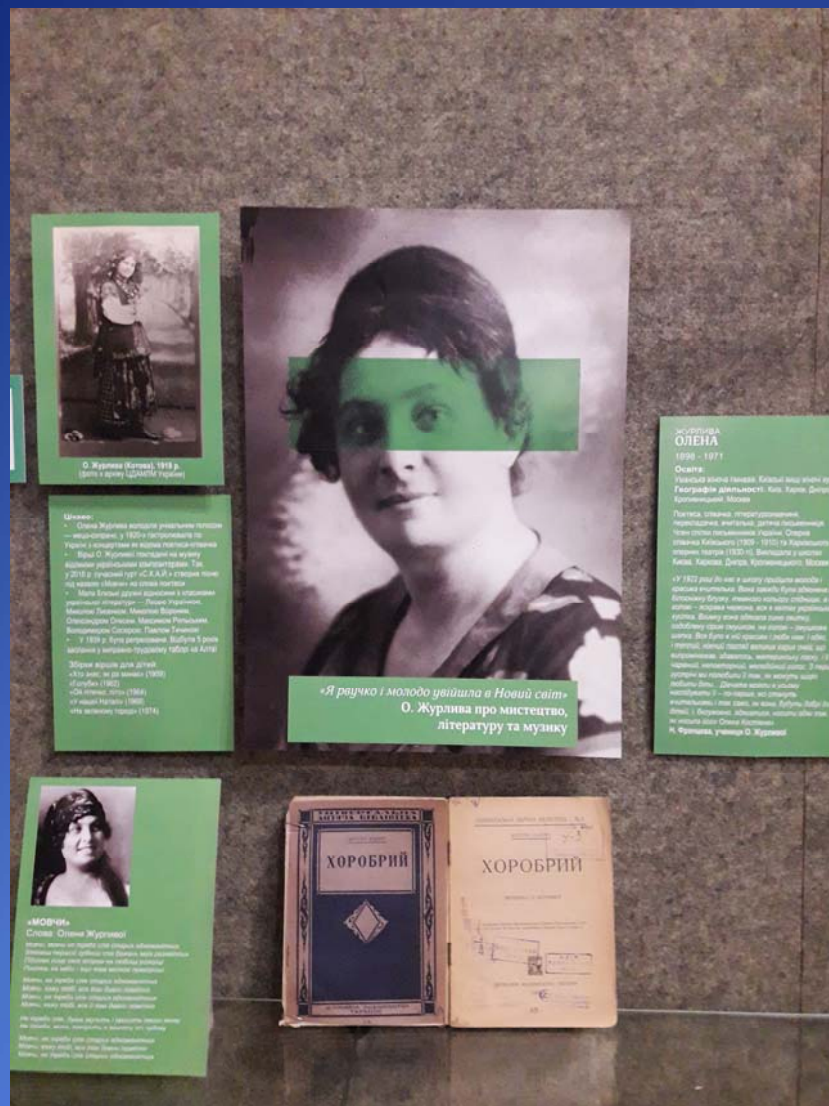
Тетяна Бугайко

Марія Грінченко

Олена Журлива

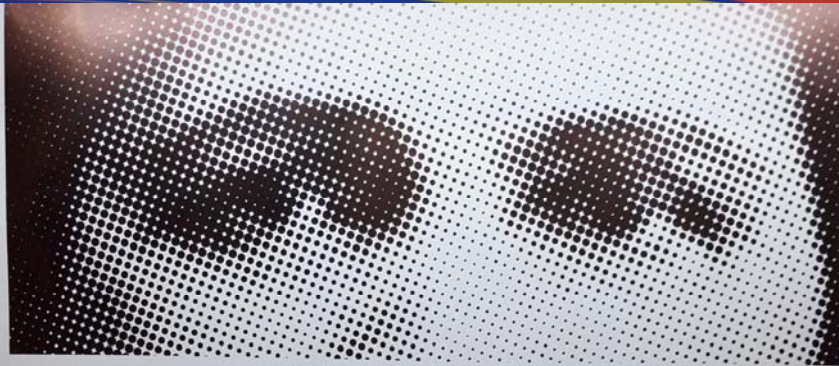

Музична композиція “Мовчи” на слова О.Журливої

**Олена Журлива в юності,
1918 р. (фото з архіву ЦДАМЛМ
України)**

Старицька-Черняхівська ЛЮДМИЛА

Л

(1868—1941)

Освіта: Пансион мадам Криницької, Київська жіноча приватна гімназія Віри Ващенко-Захарченко

Територія діяльності: Київ, Львів, Кам'янець-Подільський, Донецьк

- Походила з давнього київського роду Старицьких. Донька письменника, драматурга, громадського діяча Михайла Старицького і рідна племінниця композитора Миколи Лисенка

- Свій перший вірш написала в 7 років німецькою мовою

- У роки Першої світової війни працювала сестрою милосердя у шпиталі, організовувала дитячі притулки. У 1916 р. їздила в Сибір і Південь, де розшукувала виставлені галечки і допомагала їм матеріально

- У 1917 р. входила до складу Малої Ради при Центральній Раді, брала найактивнішу участь у створенні українських установ, підготовці постанов Центральної Ради, проголошенні

Письмениця, поетеса, драматургиня, перекладачка, театрознавчиня, громадська діячка. Одна з очільниць Першої народної драматичної школи в Києві (1917), учасниця театру корифеїв, театру М. Старицького та співзасновниця Товариства «Український національний театр». Організаторка театрального аматорства на Наддніпрянщині. У 1888—1893 — активна учасниця літературного гуртка «Плеяда». У 1920-х — співробітниця Всеукраїнської академії наук (ВУАН).

Репресована (1941). Посмертно реабілітована (1989).

«Кожна наша нова книжка для дітей — це цеглина до нашої будівлі, крапелька цілющої води. Коли на всіх пунктах боротьби треба нам мати робітників та й робітників, то на цей пункт, що боронить осередок твердині нашої, мусили ми виставити найкращі сили»

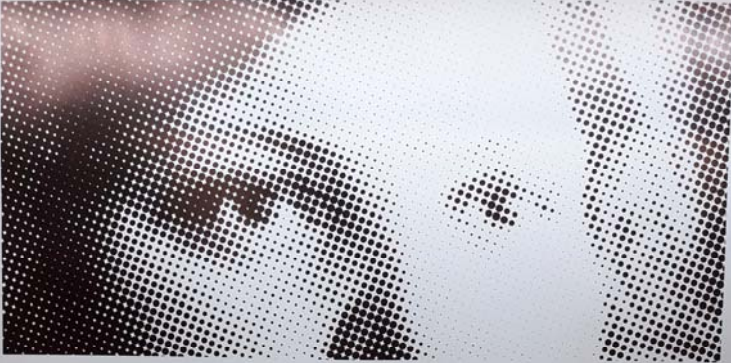
«Це мій найкращий твір» [про народження доньки Вероніки]

«Я ніколи в житті не пливла за водою і не боялася осуду юрби, не боюся його й по смерті...»

Людмила Старицька-Черняхівська

Наталія Мірза-Авакянц

**Мірза-Авакянц
НАТАЛІЯ**

Н

(1888—1940)

Освіта: Київська жіноча гімназія святої княгині Ольги (1917), Київський вищий жіночий курс, Московський університет. Географія діяльності: Київ, Харків, Полтава, Луганськ, Москва, Стамбул (Туреччина), Чехія.

- Походила з давнього князівського роду. Була двоюрідною сестрою А. Липицького (міністра юстиції УНР) та тіткою відомої письменниці Н. Липицької-Холодної.
- Опією з перших в українській історіографії розглянула історію України в контексті світового історичного процесу (праця «Історія України у зв'язку з історією Західної Європи»).
- У 1920-х виступала за необхідність для українського народу «наїти кресла».
- Членка авторки «Історії України» (1922), перекладач, та Українці.

Історикinja, педагогинja, науковиця-методистка, фахівчинja з теорії та історії педагогічної освіти України, громадська діячка. Представниця наукової школи академіка Дмитра Багалія. Професорка Полтавського і Харківського інститутів народної освіти, Київського університету. Одна з фундаторок Полтавського товариства для дослідження й охорони пам'яток старовини та мистецтва (1918). Авторка численних розвідок з історії України, праць з методики викладання історії, підручників, художніх творів для дітей.

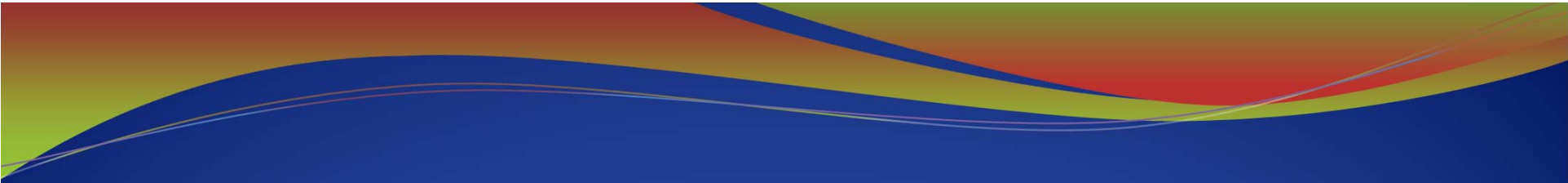
Репресована (1939). Посмертно реабілітована (1959)

Науковий доробок:
Авторка понад 60 наукових праць, серед яких:

- «З побуту української старшини кінця XVII століття» (1919)
- «Українська жінка в XVI—XVII ст.» (1920)
- «Нариси з історії суду в Лівобережній Україні у другій половині XVII ст.» (1926)
- «Історія України у зв'язку з історією Західної Європи» (1929)
- «Історія Закарпаття» (1937, рукопис)

«Душею факультету була Наталія
Івстівна Мірза-Авак'янц, що викладала за
мною українську історію»
Д. Багалій

Дякую за увагу!